

Memo

Aan:	De gemeenteraad Oude IJsselstreek
Cc:	
Van:	College van burgemeester en wethouders
Datum:	25-03-2025
Kenmerk:	
Onderwerp:	Regionaal beleidsplan aanpak van mensenhandel

In het door u vastgestelde Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026 is ondermijning geprioriteerd. Vele vormen van georganiseerde criminaliteit hebben een ondermijnend effect, waarbij drugscriminaliteit de meest zichtbare is. Als meest onzichtbare wordt mensenhandel vaak genoemd. Maar het is wel één van de meest ingrijpende vormen van criminaliteit.

Gemeenten hebben een rol in de aanpak van mensenhandel, zo ook Oude IJsselstreek. Wij werken dan ook samen met de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre en Winterswijk in de aanpak van ondermijning. Vanuit die samenwerking is een regionaal beleidsplan mensenhandel opgesteld en door alle colleges vastgesteld. Hiermee bundelen de Achterhoekse gemeenten de krachten voor een gezamenlijke aanpak van mensenhandel.

Mensenhandel kan overal voorkomen, iedereen kan slachtoffer worden. In allerlei sectoren, in grote steden en in een plattelandsregio als de Achterhoek. In 2018 zijn in het Interbestuurlijk Programma afspraken gemaakt over het invullen van de gemeentelijke rol bij de aanpak van mensenhandel.

Afgesproken is dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor:

1. gemeentelijk beleid;
2. passende regionale opvang, ondersteuning en nazorg;
3. een landelijk dekkend netwerk van zorgcoördinatoren voor slachtoffers van mensenhandel.

Met de vaststelling en uitvoering van het regionaal beleidsplan voor de aanpak mensenhandel Achterhoek voldoet de gemeente Oude IJsselstreek en de regio aan de gemaakte afspraken.

Verantwoordelijkheid gemeenten

Gemeenten moeten een beleidsplan aanpak mensenhandel hebben. Het regionaal beleidsplan aanpak van mensenhandel beschrijft de aanpak van mensenhandel vanuit het gemeentelijke perspectief. De gemeente is in de aanpak van mensenhandel verantwoordelijk voor taken op de volgende vier gebieden:

1. preventie;
2. signalering;
3. handhaving;
4. veiligheid en zorg.

Dit vertaalt zich in de volgende vier rollen:

Signaleerder

De gemeente is door haar dagelijks contact met haar inwoners de oren en ogen in de samenleving, waarbij signalen van mensenhandel kunnen worden opgevangen.

Beleidsmaker

De gemeente is verantwoordelijk voor het opstellen van een beleidsplan, waarin alle gemeentelijke taken zijn opgenomen.

Regisseur van de integrale aanpak

De gemeente is met al haar taken en verantwoordelijkheden de aangewezen partij om regie in handen te nemen en partijen bij elkaar te brengen, voor samenwerking in een aanpak die zowel bestuurlijk als strafrechtelijk is.

De verantwoordelijke instantie voor opvang en hulpverlening

De gemeente is verantwoordelijk voor de opvang van en hulpverlening aan slachtoffers van mensenhandel.

In het regionaal beleidsplan voor de aanpak mensenhandel Achterhoek zijn de rollen en verantwoordelijkheden van de gemeenten verder uitgewerkt en voorzien van actiepunten.

Financiën

Verschillende medewerkers van de gemeente kunnen signalen van mensenhandel opvangen. Het is dan ook essentieel dat zoveel mogelijk medewerkers zich daar bewust van zijn en weten hoe te handelen. Het vergroten van bewustwording maakt dan ook een belangrijk onderdeel uit van het beleid. Hiervoor zullen trainingen en voorlichtingsactiviteiten moeten worden ingekocht. Deze kunnen uit het regionale budget van de aanpak van ondermijning worden gefinancierd. Daarnaast kan aanspraak worden gemaakt op de districtelijke versterkingsgelden voor de aanpak van ondermijning. Tevens is in 2024 het versterkte landelijke programma Samen tegen Mensenhandel gestart, van waaruit gemeenten worden ondersteund met trainingen, voorlichtingsmateriaal e.d..

Personeel en organisatie

Een essentieel onderdeel van het beleid is dat er binnen de Achterhoekse gemeenten aandachtsfunctionarissen mensenhandel zijn. De aandachtsfunctionarissen zijn hét aanspreekpunt binnen de gemeentelijke organisatie. Ze verzamelen signalen en weten hoe te handelen, ook richting externe partners.

Alle Achterhoekse gemeenten hebben de rol van aandachtsfunctionaris belegd bij een veiligheidsadviseur én een medewerker uit het sociaal domein. Hierdoor ontstaat er een natuurlijke verbinding tussen beide domeinen en is er tegelijkertijd achtervang geregeld.

Evaluatie/verantwoording

Na een jaar zal de aanpak worden geëvalueerd op beleid, uitvoering, aanpak van casuïstiek en voortgang en resultaten van de ketensamenwerking.

Het thema mensenhandel zal, als onderdeel van het integraal veiligheidsplan, aan bod komen tijdens de verantwoording van het integraal veiligheidsbeleid.

Bijlage

1. Regionaal beleidsplan aanpak van mensenhandel